

ILMASTONMUUTOS HEIKENTÄÄ TYTTÖJEN OIKEUKSIA

JOS KAIKKI IHMISET ELÄISIVÄT ESIMERKIKSI
 SUOMALAISTEN ELÄMÄNTYYLILLÄ,
 TARVITTAISIIN KOLME MAAPALLOA!

ILMASTONMUUTOS HEIKENTÄÄ TYTTÖJEN OIKEUKSIA

Ilmastonmuutos on koko maailmaan vaikuttava uhka, eikä yksikään elävä olento voi välttyä sen seurauksilta. Maapallon ilmaston tasapainotila horjuu, koska ihmiskunta tuottaa jatkuvasti yhä enemmän kasvihuonekaasupäästöjä. Päästöt lämmittävät maapallon ilmakehää, minkä seurauksena ilmasto lämpenee. Ilmastomuutos vaikuttaa eri tavoin eri puolilla maailmaa eri ihmisiin. Äärimmäiset sääolosuhteet lisääntyvät, mikä voi yhtäällä tarkoittaa lisääntyvää kuivuutusta ja toisaalla taas yhä tiheämmin esiintyviä hirmumyrskyjä, rankkasateita ja tulvia. Vaikutukset iskevät köyhissä oloissa eläviin ihmisiin usein kaikkein voimakkaimmin, sillä heillä on huonoimmat mahdollisuudet suojautua niiltä.

Ilmastomuutos on aiheutunut pääasiassa siksi, että vauraiden länsimaiden ihmiset ovat kuluttaneet yhteisiä luonnonvaroja enemmän kuin mikä on maapallon rajoissa kestävä. Jos kaikki ihmiset eläisivät esimerkiksi suomalaisten elämäntyyliä, tarvittaisiin kolme maapalloa! Ilmastomuutokseen liittyy vahvasti globaali eriarvoisuus. Ilmaston lämpeneminen vaikuttaa kaikista eniten niiden ihmisten elämään, jotka ovat vähiten vastuussa sen aiheutumisesta. Heillä on myös heikoimmat mahdollisuudet suojautua ilmastomuutoksen seurauksilta ja sopeutua niihin. Nämä ihmiset elävät kehittyvissä maissa, ja he kärsivät jo valmiiksi epätasa-arvosta ja köyhyydestä.

**PERHEIDEN KOTITYÖT OVAT USEIN NAISTEN VASTUULLA
JA NAISET TYÖSKENTELEVÄT MAANVILJELYN PARISSA.**

Ilmastonmuutos on suuri uhka myös lasten oikeuksien toteutumiselle. Kun ilmasto muuttuu, vaarantuu esimerkiksi oikeus koulunkäyntiin, puhtaaseen veteen, leikkiin ja vapaa-aikaan. Erityisesti tytöt ovat haavoittuvassa asemassa. Tytöt ovat maailman suurin syrjitty ryhmä. Erityisesti kehittyvien maiden tytöt kokevat syrjintää ikänsä, sukupuolensa ja köyhyytensä takia. Perheiden kotityöt ovat usein naisten vastuulla ja naiset työskentelevät maanviljelyn parissa. Tyttöjen tehtävänä on auttaa äitejään. Näiden syiden vuoksi ilmastonmuutoksen seuraukset näkyvät ensimmäisenä juuri tyttöjen arjessa:

- Ilmastonmuutos aiheuttaa esimerkiksi Afrikassa pitkittyneitä kuivuusjaksoja, mikä pilaa ihmisten ruokasadot. Koska ruokintatavat suosivat poikia, sadon pienentyminen näkyy ensimmäisenä tyttöjen lautasilla.
- Sään ääri-ilmiöiden seurauksena tytöt joutuvat käyttämään enemmän aikaa kotitöiden tekemiseen. Tuo aika on suoraan pois heidän koulunkäynnistään ja vapaa-ajastaan. Esimerkiksi Mosambikissa pitkittynyt kuivuus on pidentänyt veden hakuun käytettävää aikaa. Yksi vedenhakureissu saattaa kestää jopa kuusi tuntia.
- Tytöt ovat alttiimpia likaisen veden aiheuttamille terveys- ja hygieniariskeille. He joutuvat esimerkiksi pesemään pyykkiä likaisella vedellä.
- Tytöt joutuvat kärsimään moninkertaisesti erilaisissa ympäristökatastrofeissa ja -kriiseissä. Kouluttamattomilla tytöillä ei ole tietoja ja taitoja selviytyä luonnonkatastrofin iskiessä. He eivät esimerkiksi tunne tarvittavia hätäsuunnitelmia. Tyttöjen liikkuminen on myös hyvin rajoitettua ja usein he eivät saa poistua kotoaan. Tämän vuoksi he eivät saa tarvitsemaansa humanitaarista apua.

VUONNA 2015 SOLMITTIIN PARIISIIN ILMASTOSOPIMUS, JONKA TAVOITTEENA ON HILLITÄ MAAPALLON KESKILÄMPÖTILAN NOUSU ALLE KAHTEN ASTEeseen JA PYRKIÄ ENINTÄÄN 1,5 ASTEEN LÄMPENEMISEEN.

Kehittyvissä maissa asuvat naiset ja tytöt kokevat siis ilmastonmuutoksen voimakkaasti elämässään. Samalla he ovat kuitenkin aliedustettuina niissä tilanteissa, joissa keskustellaan ja päätetään ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta. Naiset ja tytöt tulisi ottaa osaksi keskusteluja, koska ilmastonmuutoksen kokoista haastetta ei ratkaista hyödyntämättä puolen maailman väestön osaamista ja koulutusta. Todellisia ratkaisuja ei saada aikaiseksi ilman heitä.

Tyttöjen oikeudet ovat myös avainasemassa ilmastonmuutosta ratkaistaessa. Kun tytöt voivat tulla kuulluiksi ja kun heillä on vaikutusvaltaa yhteisöjensä päätöksentekoon, he voivat jakaa arvokasta tietoa paikallisista luonnonvaroista ja niiden kestävästä käytöstä. Kun tytöt pääsevät kouluun, he oppivat suojautumaan luonnonkatastrofeilta ja toimimaan niiden aikana. Kun tytöt saavat terveys- ja seksuaalikasvatusta, heillä on paremmat mahdollisuudet päättää omasta kehostaan ja synnyttämänsä lasten kulumäärästä. Tyttöjen ja naisten aseman parantuminen tehostaa ilmastotoimia – ja toisinpäin. Sellaiset ilmastotoimet, jotka eivät huomioi sukupuolten välistä epätasa-arvoa, eivät myöskään ole oikeudenmukaisia eivätkä toimivia.

Ihmiset ovat tehneet vuosikausia töitä oikeudenmukaisemman maailman saavuttamiseksi. Nyt ilmastonmuutos uhkaa kaikkia aikaansaannoksiamme, ja se voi heikentää lapsen oikeuksien ja tasa-arvon toteutumista entisestään. Ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä olisi tärkeää ymmärtää, että ilmastonmuutos on myös ihmisoikeuskysymys. Se motivoisi ihmisiä riittävän kiireellisiin ja kunnianhimoisiin ilmastotekoihin. Samalla tulisi varmistaa, ettei ilmastotoimilla loukata kenenkään ihmisoikeuksia. Suomen kaltaiset vauraat teollisuusmaat ovat vastuussa ilmastonmuutoksesta. Siksi niiden maiden ja niissä asuvien ihmisten tulee ottaa kehittyviä maita suurempi vastuu myös ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Ilmastonmuutoksen seurauksena maan keskilämpötila on noussut jo lähes asteella. Vuonna 2015 solmittiin Pariisiin ilmastopöytäsohimus, jonka tavoitteena on hillitä maapallon keskilämpötilan nousu alle kahteen asteeseen ja pyrkiä enintään 1,5 asteen lämpenemiseen. Jopa puolen asteen ero vaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutoksen seurauksiin, kuten merenpinnan nousuun. Jos maailman valtiot tekevät kunnianhimoisia ja merkittäviä ilmastotoimia, miljoonat ihmiset välttävät puhtaan veden puutteelta ja saarivaltioissa asuvat ihmiset kotiensa menetykseltä. Kuka tahansa pystyy omassa elinympäristössään tekemään niin pieniä kuin suuriakin ilmastotekoja. Merkittävimpiä ilmastotekoja yksilö voi tehdä muuttamalla ruoka-, matkustus-, ja asumistottumuksiaan. Elämme ratkaisevia vuosia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Nyt on aika toimia.

Plan International

Edistämme lasten oikeuksien toteutumista ja tasa-arvoa kaikkialla maailmassa. Tunnistamme jokaisessa lapsessa olevat vahvuudet. Köyhyys, väkivalta, syrjäytyminen ja syrjintä estävät kuitenkin lapsia menestymästä. Eniten niistä kärsivät tytöt, ja siksi parannamme erityisesti tyttöjen asemaa.

Olemme riippumaton lastenoikeusjärjestö. Yhdessä lasten, nuorten, tukijoidemme ja kumppaneidemme kanssa pyrimme poistamaan tyttöjen ja kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten ongelmien perimmäisiä syitä. Tuemme lasten oikeuksien toteutumista syntymästä aikuisuuteen ja annamme lapsille mahdollisuuden varautua kriiseihin ja vastoinkäymisiin sekä keinoja toimia niiden ilmaantuessa.

Edistämme muutosta sekä arjen käytännöissä että politiikassa paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla hyödyntämällä verkostojamme, kokemustamme ja tietämystämme. Olemme rakentaneet yli 80 vuoden ajan toimivia kumppanuuksia ja toimimme jo yli 70 maassa.

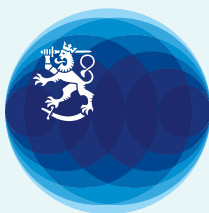
Plan International Suomi

Lautatarhankatu 6
00580 Helsinki

Puhelinvaihe: (09) 6869 800
Lahjoittajapalvelu: (09) 6869 8030
Sähköposti: info@plan.fi

plan.fi

- Facebook** facebook.com/plansuomi
- Twitter** twitter.com/plansuomi
- Instagram** instagram.com/plansuomi
- LinkedIn** Plan International Suomi -nimellä
- Youtube** youtube.com/user/PlanSuomi

Tuettu Suomen
kehitysyhteistyövaroin